

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

I. Vix certi quicquam Origenis aetate de Angelis fuerat definitum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

administris. XXXVI. *Vtrum Angelos neutiquam invocando esse putaverit.* XXXVII. *A Vtrum & quomodo Cherubimos Filij cogitationes esse dixerit.* XXXVIII. *Vtrum Demones uidore & sanguine pascere existimat.*

I. **O**RIGENIANA M de Angelis doctrinam, iter institutum prosequentes, explicitemus. Ac Angelorum nomine, tum bonos Angelos, tum malos, qui Demones appellantur, comprehendimus, quoniam permista sponte sua & cohaerens est utrorumque notitia. Horum naturam suis temporibus nondum satis aperte fuisse cognitam, nec Ecclesiæ definitionibus explanatam scribit Origenes in Proemio librorum *de ap. ap. &c.* Est etiam illud in Ecclesiastica predicatione, *esse Angelos Dei quidam, & Virtutes bonas que ei ministrent ad salutem hominum consummandam;* sed quando isti creati sunt, aut quomodo sunt, non satis manifeste distinguuntur. Et paulo superius: *De Diabolo, & Angelis ejus, contrarijsque Virtutibus Ecclesiastica predicatione docuit quoniam sunt quidem; sed quid sunt, aut quomodo sunt, non facilius clare exposuit.* Quod plurimos tamen ista habeat opinio, quod Angelus fuerit iste Diabolus, & Apostata effectu quamplurimos Angelorum secum declinare persuaserit, qui & nunc Angelis iussu noncuperant. Proclivis ergo erat Origeni in re lubrica & incerta lapsus, prompta & facilis in tenebris officio. Et fuit sane multiplex, dum ingenio suo nimis confitus extra oleas nonnumquam divagatur. Singula hic enucleate discutiendi sunt.

II. Querendum priore loco illud est, quo tempore Angelos à Deo conditos Origenes statuerit; neque Angelos duxat, sed rationis etiam participes naturas omnes, sive Demones, sive humanas animas, sive alias quascunq; (nam & alias plerasque rationis compotes esse sensit) quoniam eisdem eas omnes esse inter se naturæ, & eodem tempore à Deo conditas, tumque fuisse ratiæ hoc est Mentes; deinde vero propter varios illarum motus, ac diversum liberi arbitrij usum, in variis ordinis, sive Angelorum, sive Hominum, sive Demonum distributas, constanti & iterata Origenes assertione prodidit; ut ratiæ in sequentibus ostendemus. At quoniam vulgo ignorari scribit, quo tempore create illæ sunt à Deo, nec quicquam aperte luper eæ definitivit, conjecturis duxat utendum est. Probabile mihi quidem sit naturas huiusmodi ab æterno creatas à Deo Origenem existimasse; quemadmodum numquam sine luce sibi coeva, licet à se producta Sol fuit. Demonstrabimus quippe infra, persuasum fuisse illi Mundum idcirco à Deo conditum, ut naturæ illæ rationales in eum pro meritis demitterentur. Atqui sine Mendo Deum numquam fuisse idem opinabatur; ut enim libr. 3. *de ap. ap. cap. 5.* Si capit mundus ex tempore, quid ame faciebat Dei, antequam mundus ficeret? otio am enim dicere naturam Dei otiosum est simul & absurdum, vel utare quod bonitas aliquando nos fecerit, vel omnipotentia aliquando non egerit potentatum. Igitur ne rationales quidem naturæ ex tempore esse cooperunt. Vnde necessario sequitur eas ab omni ævo conditas à Deo fuisse; tum variis modis voluntatis libertate usas, has recte, male illas egisse, statimque sceleribus earum expiandis mundum fuisse fabractum in quem detruerentur, adeo ut hæc re licet diversa, simul tamen contingent. Quod ut Adamantium ita sensibile putem, facit Platonicon recentiorum auctoritas, quorum constitutus erat propemodum iisdem de rebus sententia, ut est apud Augustinum libr. 10. De Civit. Dei, cap. 31. Facit & iste Hieronymi locus ad cap. 1. Epist. ad Ticum: *Sex millia secundum nostri orbis implantar anni; & quantas prius eternitates, quantæ tempora, quantæ seculorum origines fuisse arbitrandum est, in quibus Angeli, Throni, Dominationes, ceteraque Virtutes servierint Deo, & abique temporum vicibus atque mensuris Deo jubente subfiterint?* Hac Origenis munus sapiunt, qualia multa Commentarius suis Hieronymus alperferat. Facilis nunc est Leontij Byzantij intellectus, cum ait Scholior. Aðt. 10. η. διατ., inquit, τοι ἡ περὶ πάρεξος εἰδέναι (ωερηρε) ἐπει, ὅτι τοι τὴν αἰγαλοῦν θεού πατέρα παρέδει, καὶ αἱ διάνοιες, καὶ αἱ φύσει, καὶ οἱ ἀγαθοὶ λόγοι τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς εὐθεῖας αὐτὸν ποιῶντες. ὁ γὰρ θεός εἰς αὐτὸν εἶπεν τοῦτο, ἵθελεν αὐτὸν τῷ θεῷ, καὶ εἰπεντοῦ ἦν τοῦ θεοῦ. συναντήσας ἢ αὐτὸν τοῖς αἴθιασι, Καὶ οἱ μὲν πάντες αὐθόνωντες διέμενοντο εἴθοστο. οἱ δὲ ιαγουάροι, αἵγαροι οἱ ἢ τηλέστοι αρχαγγέλοι. Καὶ θαρρεῖς ἐγένετος τοὺς θεοὺς καὶ αἰτίας αὐτῶντος αἴπαθεν. οὐτελεποντος ἢ αἱ φύσει, αἱ πρᾶσι τοῦ θεοῦ αὐθόνωντος, ήτα διάμορφος θεός. Καὶ πατέρινα τοῦ ποντού, ήτα αἴθιασι θεών. Ιποποντος δὲ τοῦ πατέρος τοῖς κόσμοις, καὶ ἡ φύσης αὐτῶντος τοῖς πόλεσι. Αἴτιοι ita interim de peccatis (Origenes) sentiebant, ante secula mentes fuisse puras omnes, & Demones, & Animas, & Angelos ministrantes Deo, & si que mandata exequentes. Diabolum autem cum unus esset, quoniam arbitrio libertate pollebat, Deo resistere voluisse, cumque à Deo fuisse expulsum & una cum ipso deservisse omnes alias Virtutes, & que plus peccasset Demones evassisse; qua minus, Angelos; qua minus etiam Archangeli; & ita consequenter unumquemque pro suo peccato receperisse premium: reliquas autem fuisse animas, que non tantum peccaverant, ut Demones ficerent; neque rursum ita leviter, ut Angelis evaderent; mundum itaque hunc condidisse, animamque supplici causa corpori colligasse. Creationem in-